

פרוטוקול מס' 156

מישיבת ועדה הפנים ואיכות הסביבה
ביום ג', ב' באדר א' תשל"ו - 3.2.76, שעה 08.30

נ כ ח ר :

חברי הוועדה:
י. ארידור - יו"ר
ח. אבו-רב"ע
נ. אליעד
א. גיבלבר
א. הרליץ
ת. טובי
א. יריב
א. יפה
י. חמיר

מוזמנים: מר רותם - משרד הפנים

מוזכיר הוועדה: י. ברזני

ר ש מ ה : א. אדלר

סדר-היום:

1. שונות
2. הפיכת שונות מונטפיורי בת"א
מאיזור מגורים לאיזור תעשייה
(הצעת ח"כ א. הרליץ)
3. מסקנות הוועדה בענין מימון
הרשויות המקומיות.

אני פותח את הישיבה.

הי"ר י. ארידור:

1. שונונת

ד. קורנ:

אמש נערך דיון בכנסת על חוק הונאה בכשרות. להפתעתי הציג שר הדתות להעביר את החוק לוועדת החוקה. אני מבקש שהחוק יידון בוועדת הפנים, ואף הצעתי זאת בכנסת, ובעקבות הצעתי הועברה ההכרעה לוועדת הכנסת. אני מבקש אפוא שנשכח באן שאנחנו מבקשים שהחוק יידון בוועדת הפנים, ונעביר את המלצתנו לוועדת הכנסת, שצריכה להחליט עוד הנוקד.

הי"ר י. ארידור:

אינני מתנגד. אני רק מבקש מח'כ קורן לצאת עכשיו לדקות אחדות לוועדת הכנסת ולהודיע לה על כך, בפרט שזוהי דעתה של ועדת הפנים כולה, ללא הבדלי סיעות.

א. הרליץ:

אני מבקשת לקבל אינפורמציה מה קורה עם מסגד חסן-בק בשכונת מנשייה בת"א. לאחרונה שמעתי שקבלן מסויים רוצה להפוך אותו למרכז של חנויות לתיירים וכו', ואני מבקשת שנקבל הסברים לפני שייוצרו עובדות מוגמרות בשטח. בעיני המקום הוא אתר הסטורי, מלבד היותו מקום דתי.

ה. טרבי:

החוזה עם הקבלן פרס כבר נחתם. העניין קשור בכל בעיית ניהול ענייני הווקף המוסלמי והמועצה המוסלמית העליונה, שלאחרונה התעוררו לגביהם האשמות של שחיתות וכו', ואף שמענו שיועץ רה"מ לענייני ערבים עומד לפטר את המועצה. אני מבקש אפוא שנקבל דו"ח מהשר על ניהול כלל ענייני הווקף, שמסגד חסן-בק הוא חלק מהם.

הי"ר י. ארידור:

לשעה שתיים היום נועדה ישיבה נוספת של הוועדה, שבה ישתתף שר הדתות. באותה ישיבה יוכלו חברי הוועדה להעלות גם את הנושא הזה.

ב. קורנ:

אני יודע שוועדת הכלכלה דנה בנושא זה. לא רצוי שתהיה כאן כפילות.

י. תמיר:

אני רוצה להתייחס לצד המסחרי של העניין ולעובדה שמסחריים אצלנו כל חלקה טובה בארץ. לאן נגיע בדרך זו של מכירת העתיר תמורת נזיד-עדשים של ההווה? וזה מחוץ לצד האסתטי של הדבר. כל זה איננו קשור לשר הדתות.

2. הפיכת שכונת מונטיפיורי בת"א מאיזור מגורים לאיזור תעשייה

א. הרליץ:

העליתי את הנושא לראשונה לפני למעלה משנה, ושוב נוכחנו לדעת שלוועדה של הכנסת אין שום כוח והשפעה לגופו של עניין. לפני כששה חודשים

א. הרליץ:

ניסינו לנסח מסקנות בנושא, ובעקבות פנייתו של ראש עיריית ת"א עיכבנו אותן, ובינתיים קורה מה שקורה בשטח. בעוד אנו דנים ומקבלים המלצות - באה ועדת התכנון המחוזית ומקבלת החלטה שפירושה למעשה כליה על שכונת מונטיפיורי כשכונת מגורים. וראש העיר עוד טוען שזה לא נורא, שערך המגרשים שם יעלה והאנשים יוכלו לקבל כסף רב ולקנות להם דירות במקומות אחרים. ראש העיר, שאיננו יכול להפעיל תכנית של בינוי ופינוי, מחוסר תקציב, מעדיף לקבל במקרה זה את מסקנותיה של ועדת התכנון המחוזית (שלי אישית יש השגות על עצם תכנית המתאר שלה, האומרת למעשה להכפיל את מספר הפועלים באיזור ת"א). כל הזמן ניסינו לפעול בענין זה תוך הבנה עם ראש העיר, ולכן כאמור גם עיכבנו את מסקנותינו, ועכשיו אנחנו מופיעים כטפשים. ואני שואלת: האם הוועדה המחוזית פעלה ברוח טובה כשדנה בנושא זה והכריעה בו לפני שפרסמנו אנחנו את מסקנותינו?

י. תמיר:

אני מצטרף לכל מה שאמרה ח'כ הרליץ. אתמול הציגה הטלביזיה סרט על גושי בנינים שהוקמו בדרום-ת"א, מאות דירות יפות במחיר מוזל, שעומדות ריקות משום שאין איש רוצה לעבור לשם לגור. גם זוהי דוגמה למה שמחדש.

טועה ראש עיריית ת"א כשהוא חושב שהפיכת חלק משכונת מונטיפיורי לאיזור תעשייה יעלה את מחיר הדירות וימשוך אנשים לגור שם. ההיפך הוא הנכון.

ח. טרבי:

אני רוצה להעלות את השאלה העקרונית: מה קורה כשנושא כלשהו מועלה לדיון בכנסת, הכנסת מעבירה אותו לוועדה, והוועדה מסיקה מסקנות. צריך לקבוע אחת ולתמיד שנושא שנמצא בדיון בוועדה - לא יוצרים בו בינתיים עוד לסיום הדיונים עובדות מוגמרות בשטח.

היה למשל ענין המחצבה בטמרה. הוועדה דנה בנושא, טרם סיימה - ובינתיים ממשיכים לפעול בשטח. דבר זה חורג מעבר לנושא הספציפי של שכונת מונטיפיורי או של הכפר טמרה. זהו ענין של זלזול בכל המערכת הפרלמנטרית.

י. תמיר:

מה גם שלפני חרשים אחדים היה כאן ראש עיריית ת"א וביקש לא להחליט עד שידברו אתו שוב (הוא עמד אז לנסוע לחו"ל), ובינתיים החליטו שם מה שהחליטו.

א. יפה:

אינני יודע אם המקום לדון על צורת העבודה וההשפעה של הוועדות הוא ועדת הפנים דווקא. הוועדה המחוזית לתכנון ובניה היא ועדה סטטוטורית, ואתה לא מעניין כלל מה אנחנו אומרים ומה אומר שר הפנים. לשד הפנים יש אפשרות להשפיע עליה באמצעות המועצה הארצית בלבד.

מה שנוגע לשכונת מונטיפיורי - לדעתי טעה ח'כ תמיר. הוועדה המחוזית החליטה על ענין שמונת הרחובות שיהיה להם סטטוס מיוחד (אני מכיר את המקום; יש לי שם משרד). האנשים שרוצים להמשיך לחיות במקום הזה - לדעתי נלחמים מלחמת-מאסף. יש ביקוש רב לאדמות שם, והמחירים עולים ועולים, ואנשים יבנו שם בתי מלאכה וכו' ברשיון או לא ברשיון. כי זהו מקום נפלא להקמת בתי-מלאכה, משום שהוא נמצא במרכז העיר, ועפ"י תהליך טבעי ידחקו בתי-המלאכה בסופו של דבר את המגורים מן המקום, וכל התנגדות לתהליך זה היא התנגדות לתהליך

א. יפה:

טבעי של הופתחות ת"א. איזור התעשייה של ת"א מזמן סגר על השכונה מכל עבריה כמו קופסה, ומה שצריך עכשיו לעשות זה לאפשר לתושבי השכונה לקבל כסף מספיק כדי לקנות וירה מתאימה במקום אחר, במקום שיגורו מעל למוסכים כשהילדים אינם יכולים להתרוצץ ברחובות. למה להתעלם מן המציאות? לדעתי החלטת הוועדה המחוזית נכונה בהחלט, אם כי נכון שאנחנו צריכים להילחם על מעמדן של החלטות הוועדות, מתוך ראייה כוללת של הנושא.

א. גיבלבר:

המסקנה היחידה שיכולה להשתמע מדבריו של ח"כ יפה היא שוועדות

של הכנסת אינן צריכות להתערב ולדרון בנושא המסור לסמכותה של ועדה סטטוטורית.

א. יפה:

נכון. זאת בהחלט המסקנה.

א. גיבלבר:

ולכך אני מתנגד. יש עניינים שהם חשובים מאד מבחינה ציבורית,

ואיננו יכולים להתעלם מהם. אנחנו יכולים בהחלט להודיע מה דעתנו על נושא מסויים מבחינה ציבורית, גם כשהוועדה הסטטוטורית דנה בו, ואנחנו יכולים בהחלט להביע את דעתנו בנושא מסויים שהוועדה המחוזית איננה ערשה בסדר. אני גם סבור שעלינו לתת את הדעת על תיקון לחוק התכנון והבניה. לא ייתכן שלוועדה סטטוטורית הכל מותר. עובדה שרוב חברי הוועדה סגרו ההיפך משסבור ח"כ יפה: שיש ערך לשיטור השכונה הזאת כשכונת מגורים עם זכויות לתושבים, בניגוד להחלטת הוועדה המחוזית שלמעשה מגרשת אותם משם. לתושבים יש כל הזכות להתגונן ולבקש את עזרתנו, גם אם ח"כ יפה טוען שזוהי המציאות. אם העיריה לא תתן רשויות בניה לבתי מלאכה שם - המציאות הזאת לא תתפתח, והשכונה תישאר שכונת מגורים.

אני חוזר אפוא ואומר: אנחנו צריכים להסיק מסקנות מבחינה ציבורית, בהתאם למה שאנחנו חושבים, ועיריית ת"א תעשה מה שתעשה.

הינר י. ארידור:

אני כשלעצמי מצטרף לדעתו של ח"כ אברהם יפה. הוועדה המחוזית פעלה

עפ"י סמכויותיה. אני רק מצטער שאין לנו סמכות להתערב בשיקוליה. כבר היה מקרה עם שר הבטחון שטען שהעובדה שהכנסת החליטה לדרון בנושא מסויים איננה מונעת ממנו בינתיים לבצע דברים כפי שהוא מוצא לנכון. הבעיה היא בכך שאין לנו סמכויות לעכב דברים, אבל את הבעיה הזאת צריך לפתור בצורה כוללת, ע"י כללים אחידים ועקביים.

מה שנוגע לשכונת מונטיפיורי -

פרגע שהכנסת התחילה לדרון בנושא ועד עכשיו נשתנו היבטי דברים שם, גם מבחינת הפעילות של העיריה. אנחנו עומדים במצב שהעיריה הגישה תכנית להגדלת אחוזי הבניה בשכונה, גם למגורים וגם למלאכה, תוך כדי השוואת האחוזים למגורים ולמלאכה. בכך הלכה למעשה לקראת התושבים. הצעת העיריה נראית לי טובה, אלא שהוועדה המחוזית שינתה אותה. מה שאנחנו יכולים אפוא לעשות זה להביע את דעתנו שהצעת העיריה נראית לנו טובה. ואני מציע אפוא לומר שהוועדה רושמת לפנייה את הודעת מ"מ ראש עיריית ת"א בדבר תכנית העיריה להגדיל את אחוזי הבניה בשכונה הן למגורים והן למלאכה, ומביעה צערה על שהצעה זו לא נתקבלה בוועדה המחוזית. כן אני מציע שנקרא לעיריית ת"א לדאוג למניעת בניה או שימושים בלתי נכונים בשכונת מונטיפיורי הצורפים שינושים לתושבים.

א. הרליץ:

יש החלטה של מועצת עיריית ת"א
מלפני שבוע שבה אישרה את החלטת
הוועדה המחוזית. לכן אינני מוכנה כאן לשבח את עיריית ת"א.

היו"ר י. ארידור:

אני מדבר על הוועת מ'מ ראש
העיר שנמסדה בשעתו בוועדת הפנים.
כל החלטה אחרת לא תביא תועלת לענין, והנושא רק יתיישן עוד יותר, דבר
שלא יהיה לכבודה של הוועדה. אפשר להוסיף שאנו מבקשים מעיריית ת"א
לנקוט באמצעים חריפים כדי שלא יהיו מטרדים במסגרת האישורים החדשים.
כי היום המצב הוא שכל אחד עושה שם מה שהוא רוצה, והגיע הזמן להבהיר
את המצב. כן אנו יכולים להוסיף הערה של הבעת צער על שהוועדה המחוזית
לא קיבלה את המלצתה הראשונה של העיריה (המלצה שנתקבלה ע"י שתי קונציות
של העיריה).

י. חמיר:

אינני רואה מקום לשבח משהו.
העיר ת"א הולכת ונהרסת.

היו"ר י. ארידור:

אם חברים רוצים לדחות את
ההצבעה - נצטרך לחזור ולדון
בנושא בהשתתפות כל הגורמים הנוגעים בדבר. משום שהצעת המסקנות כפי
שמונחת עתה לפנינו מיושנת, ואיננה נכונה עוד מבחינת העובדות.

י. חמיר:

לפנינו למעשה ארבע אפשרויות:
1) לא להסיק מסקנות כלל, אלא
לעבור למה"י - כפי שקורה, אם כי לעתים נדירות; 2) אנחנו יכולים
לנסות להתייחס באורח כללי לסוגיות שמקרה שכונת מונטפיורי הוא אחת
מהן. אנחנו צריכים להכיר אחת ולתמיד בכך ששכונת מונטפיורי מתה;
מה שאפשר לעשות זה לקבוע אקט שיצביע על החשיבות שהכנסת מייחסת
ליצירת עובדות בשטח תוך כדי ויונים בוועדה; 3) לקבוע שבמהלך השנה
נעשו פעולות בשטח המונעות כל אפשרות של קבלת מסקנות קונקרטיות
בנושא. המצב בשטח נשתנה במהלך השנה, ואיננו מוכנים עוד לשפל בענין;
4) לקבוע שלאור העובדה שלויונים בכנסת אין כל ערך לגבי מה שנעשה
ע"י הגופים המוסמכים כחוק (הוועדות הסטטוטוריות) - אנו מודיעים
שאנחנו מסיקים את הדיון.

ד. קורן:

לוועדה סטטוטורית יש סמכויות
עפ"י החוק, ואיננו יכולים לשנות
את סמכויותיהן בהחלטה של הוועדה. אבל גם ועדה סטטוטורית צריכה להיות
נרונה לסבול ביקורת ודעת ציבור. גם את הממשלה נוהגים לבקר בוועדות.

אינני מבין את ח"כ יפה: הליכוד
הרי טוען כל הזמן שהממשלה נסוגה מהחלטותיה: תחת לחץ דעת הקהל. ואילו
כאן אתה אומר ההיפך. ובפרט אני מתפלא עליך, שאתה הרי איש אמון על
עקרון שמירת הטבע.

לשכונת מונטפיורי יש אופי וצביון
מיוחדים. אנשים הקימו שם שכונה מיוחדת, בצורת חנוכיה, לטוב או לרע.
ועכשיו באים להרוס את השכונה. דווקא מפי ח"כ יפה לא הייתי מצפה
לשמוע על "מלחמת מאסף".

אני מציע אפוא שבזמין לכאן את
אנשי הוועדה המחוקקת, ואולי גם את נציגי עיריית ת"א, נשמע אותם
ונתווכח אתם, גם אחרי שהחליטו מה שהחליטו. בשעתו דנו כאן על ענין
מלון "היאט" בירושלים. גם שם היה לנו ויכוח עם הוועדה המחוזית
הסטטוטורית, והגיע הרגע שכוח העמידה של הסטטוטוריה לא עמד לה. עכ"פ,

ד. קורן:

אנחנו צריכים לקבוע עמדה ברורה בנושא, ולו רק כדי שתשמש תדריך לוועדה המחוזית לגבי דעותיה של ועדת הפנים בבטחון מסוג זה בכלל, גם אם במקרה הקונקרטי הזה לא בעזור הרבה.

אנחנו צריכים להכיר בסמכותה של הוועדה הסטטוטורית, אבל מותר לנו - ולדעתי זאת חובתנו - להתדיין איתה. אני חוזר אפוא ומציע שבזמין לכאן את מר רזניק מהוועדה המחוזית ואת ראש עיריית ת"א, ונקיים ישיבה אחת על הנושא כולו, ואח"כ ישיבה שניה שבה נחליט.

ת. טובי:

האם לשר הפנים יש סמכות לעכב ביצוע של תכנית שוועדה מחוזית או המועצה הארצית אישרה? אם כן - אני מציע שנאשר את המסקנות כפי שמוצעות לנו כאן, ונוסיף משפט אחד בו נגיד שהוועדה מביעה את מורת רוחה על כך שהוועדה המחוזית דנה וקיבלה החלטות בשעה שוועדת הפנים עדיין דנה בנושא, ואנחנו פונים לשר הפנים בבקשה להשתמש בסמכותו ולעכב ביצוע ההחלטה.

א. יפה:

לאחר שהוועדה המחוזית קיבלה החלטה יש אפשרות להגיש ערעור למועצה הארצית שבראשה עומד מר קוברסקי והיא מושפעת יותר מן המדיניות של משרד הפנים. יכולים לערער תושבי המקום שנפגעים ישירות מהחלטת הוועדה המחוזית.

א. גיבלבר:

אני מציע שהוועדה תביע מורת רוח על שנצרו עובדות בשטח ונתקבלו החלטות של הוועדה המחוזית והנהלת עיריית ת"א לאחר שהבטיחו לוועדת הפנים לא לדון בנושא. שניה, אני מציע לוועדת הפנים חושבת כי ראוי לשמור על אופיה המיוחד של שכונת מונטפיורי, ולקבוע מדיניות שלא תפגע בה.

הי"ר י. ארידור:

אני מציע לרשום לפנינו את הוועדת עיריית ת"א בנושא זה, בדבר התכנית להגדלת אחוזי הבניה, וכן להביע צער על שהוועדה המחוזית לא אישרה את התכנית הזאת, וכמובן לפנות בעניין המטרדים. לא הייתי מרחיק לכת עד כדי הבעת צער על שדנו בנושא. כי כבר בישיבה האחרונה של הוועדה, כשהופיע לפנינו מ"מ ראש עיריית ת"א, ידענו שהעירייה דנה בנושא, וחבריהם אחרים של הוועדה אף ביקשו מן העירייה לקבל החלטות מסויימות.

א. הרליץ:

אבל אתה טענת אז שהיועץ המשפטי קבע שהנושא הוא מו-בי-יזיה ולכן אסור לנו לדון בו.

הי"ר י. ארידור:

אסור לנו לקבל מסקנות; לא נאסר עלינו לדון. עכ"פ, אם איש מחברי הוועדה לא פנה לעיריית ת"א וביקשה שלא לדון - אין זה גאה שנבוא עכשיו להתלונן על שלא קיבלה פניה שלנו שלא הייתה. ומכל מקום, אני חוזר ואומר שאני סבור שעלינו לסכם היום, אחרת נגרום לכך שיפחת גם אותו ערך מועט שיש להחלטה אם תתקבל היום, דהיינו הבעת צער על החלטת הוועדה המחוזית. הבעת צער כזאת היום עשויה לעודד הגשת ערעור למועצה הארצית.

א. הרליץ:

אני מבינה שהצעת ח"כ גיבלבר
זהה עם אחת מארבע ההצעות שהעלה
ח"כ תמיר. נוכל אפוא לקבל החלטה שוועדת הפנים תמליץ
על כך שהוועדה הקופית והוועדה המחוזית תמליץ על קיבלו
ההחלטות בעוד ועדת הפנים
דנה בענין, וועדת הפנים חוזרת ומדגישה שהיא סבורה
כי יש צורך לשמור על אופיה של שכונת מונטפריורי כשכונת מגורים.

א. יפה:

בעד הצעה כזאת נדמה לי שכולנו
יכולים להצביע.

הי"ר י. ארידור:

אני מציע קודם כל שנחליט אם
אנחנו רוצים לסכם היום או לדחות
את ההחלטה. לאחר מכן נחליט על הנוסח. מי בעד
ההצעה לטכס היום? אני מביין שההצעה נתקבלה.

י. תמיר:

הצעת ההחלטה שאני מציע אומרת:
החזירה המוגברת של תעשיות,
מלאכות ועסקים לאיזורי מגורים בערים, והזחילה
המואצת של פעולות הקובעות עובדות בשטח
בניגוד לחוק התכנון, מהווים סכנה חמורה לחיים
בערים, לכלכלתן ולאיכות החיים. אינני מציע
לנגוע בענין הספציפי של שכונת מונטפריורי,
משום שענין זה הוא פוסט-מורטם, וחבל
לזבז עליו.

א. יפה:

אני בכל זאת מציע להוסיף פסקה
שאנחנו מתנגדים למה שבינתים

נקבע בשכונת מונטפריורי.

א. גיבלבר:

אני השתתפתי בכל הדיונים שנערכו
בוועדת הפנים בנושא זה, ושמתתי את
ראש עיריית ת"א שביקש מאתנו לא למהר להסיק
מסקנות, וח"כ תמיר עצה לו שזה בתנאי
שלא יקבעו בינתים עובדות בשטח. לאחר מכן
הסביר לנו מ"מ ראש העיר שבינתים כן
נקבעו עובדות, שהוועדה המחוזית קיבלה
החלטה. אני מציע אפוא שוועדת הפנים תביע
מורת רוח על שתוך החקופה בה דנה ועדת
הפנים בנושא והסכימה לדחות את מסקנותיה
- נוצרו עובדות בשטח גם ע"י הוועדה
המחוזית וגם ע"י העירייה שאישרה את
החלטות הוועדה המחוזית.

שנית: אני מציע לומר שוועדת הפנים

סבורה כי שכונת מונטפריורי כשכונה ראשונית של תל-אביב
ראויה שיישמר אופיה וכו' מבלי לפרט.

הי"ר י. ארידור:

אני מוכן לקבל את ההצעות של ח"כ
גיבלבר ותמיר, בתנאי שלא נקבע
גורמים אחרים לקביעת העובדות בשטח. לדעתי
עיריית ת"א פעלה נכון.

אני מציע אפוא לומר שרשמו

לעצמנו את הודעת נציג עיריית ת"א בדבר התכנית
להגדלת אחוזי הבניה בשכונה הן למגורים
והן למלאכה; אנו מצטערים על שהוועדה המחוזית
דחתה את התכנית הזאת וקבעה עובדות חוך
כדי דיוני הוועדה.

א. הרליץ:

אני אינני יכולה לשחרר את עיריית
ת"א מחלק מן האחריות.

י. חמיר:
אני מציע לומר: הוועדה מסמיכה את יו"ר הוועדה ואת ח"כ גיבלר ותמיד להביא נוסח מוסכם. אם לא ימצאו נוסח מוסכם - נחזור לדון על כך בוועדה.

א. הרליץ: אני מסכימה.

ג. קורן:
אני לא. אינני מסכים שמישהו יגיש לי נוסח מוסכם. משום שאם לא יהיה נוסח מוסכם - למה לא לקבל את הצעתי המקורית לוחות את המשג הדיון עד לאחר שנשמע את הנוגעים בדבר? אני מוכן להסכים להצעת ח' כ חמיר אם ח"כ הרליץ תצורף לוועדת הניסוח הזאת.

י. חמיר: אני מסכים.

הי"ר י. ארידור:
תהיה זו אפוא ועדת ניסוח עם סמכות להניח מסקנות סופיות על השולחן.

ח. טובי:
אני מבקש להוסיף לסיכום פנייה לשר הפנים לעכב את ביצוע ההחלטה.

הי"ר י. ארידור:
ועדת הניסוח תשקול גם את ההצעה הזאת. לכל חבר הוועדה שמורה הזכות, אם ירצה, להגיש דעת-מיעוט.

מחליטים: ח"כ ארידור, חמיר, גיבלר והרליץ ישמשו ועדת ניסוח, על בסיס ההצעות שנשמעו בוועדה, עם סמכות להניח מסקנות מוסכמות על שולחן הכנסת.

3. מסקנות הוועדה בענין מיטון הרשויות המקומיות

הי"ר י. ארידור:
מדובר בשלוש הצעות למה"י שהועברו לוועדה בנושא זה - של ח"כ בארי, אפרת ופרץ. מוסכם שח"כ בארי יכין טיוטת החלטה. הטיוטה מונחת לפניכם.

י. חמיר:
הצעותיהם של ח"כ אפרת ובארי, בניגוד לזו של ח"כ פרץ, היתה בעקבות פרשת תומר באילת. איך זה קרה לא זכה בהצעת המסקנות אף למלה אחת?

ג. אליעזר:
אני מציע לדון על הצעת המסקנות כשהיה ח"כ בארי נוכח כאן.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
3.2.76

ח'כ באבי ידע שהיום נדון על
המסקנות, ואני יכול רק להצטרף
אני מבין שאין התנגדות להצעת

הי"ר י. ארידור:

על שלא הופיע היום לישיבה.
המבוא של המסקנות.

סעיף 1

לסעיף זה יש פסקה ראשונה,
ובהמשכה - שתי גירסאות.

הי"ר י. ארידור:

הפסקה הראשונה של הסעיף, המדברת
על הבעת אכזבה מהמלצות הוועדה
לשיפור המימון של הרשויות המקומיות, שייכת רק לגירסה א' של המשך
הסעיף ולא לגירסה ב', ואילו אני תומך בגירסה ב'.

א. גיבלבר:

אני הייתי מציע לנסח את סעיף 1
בצורה חיובית ולא שלילית, ולומר:
"ועדת הפנים מביעה דעתה שיש להשלים את המלצות הוועדה לשיפור המימון
של הרשויות המקומיות בדבר חלוקה חדשה של תחום האחריות בין הממשל
המרכזי לבין הממשל המקומי".

י. תמיר:

אני מקבל את ההצעה.

ג. אליעזר:

אני יודע כמה קשה במדינה הזאת
לפרוץ פרצה כלשהי בשמרנות הקיימת.
הוועדה לשיפור בכל זאת פרצה פרצה כזאת, אם כי לא מספיקה, ואנחנו
מבקשים להשלים, אבל יהיה זה מופרז להביע אכזבה. לאחר מכן אני תומך
בגירסה א', אם כי בחיקון מסויים.

י. תמיר:

אני מסכים עם ח'כ תמיר בחלק
הראשון של דבריו, לגבי המלים
"הוועדה מביעה דעתה שיש להשלים את המלצות הוועדה לשיפור המימון
ברשויות המקומיות". ואילו המלים בדבר חלוקה חדשה של תחומי האחריות
שייכות לדעתי לגירסה א', שאני כאמור מתנגד לה.

א. גיבלבר:

לגבי שתי הגירסאות - המדברות על
דרך ההשלמה של המלצות הוועדה
לשיפור המימון - אני מציע, אם החברים מסכימים, להודיע מראש שקיימת
שתי גירסאות, מבלי לקבוע שיש דעת רוב ודעת מיעוט. האם אתם מסכימים?

הי"ר י. ארידור:

אני צריך לשקול את זה.

א. גיבלבר:

אני אינני נוטה להסכים, כי עי'כ
אנחנו רק מטשטשים את דעותנו.

י. תמיר:

אם כך - ניגש להצבעה ונכריע בין
הגירסאות א' ו-ב'.

הי"ר י. ארידור:

י. תמיר:
אני בעד גירסה א', בתיקון: אחרי המלים "להקדיש מרצן ומשאניהן" לנושאים מוציציפליים מובהקים, להוסיף: "כגון: שיפור השירותים היום-יומיים, תכנון ובניה, חזות פני העיר, שירותי התברואה והנקיון, וראגה לאיכות החיים והסביבה".

ה צ ב ע ה
בעד גירסה א' (בתיקון שהציע ח'כ תמיר) -3
בעד גירסה ב' -3

מחליטים: סעיף 1 של ההמלצות ינוסח כדלקמן:

1. ועדת הפנים מביעה דעתה שיש להשלים את המלצות הוועדה לשיפור המימון של הרשויות המקומיות.

גירסה א': נראה לוועדה כי יש להשלים את המלצות הוועדה לשיפור המימון של הרשויות המקומיות בדבר חלוקה חדשה של תחום האחריות בין הממשל המרכזי לבין הממשל המקומי. שירותים ממלכתיים כגון סעד ואשפוז מן הדין שיועברו לאחריותה ולטיפולה של הממשלה. רכר זה מאפשר לרשויות המקומיות להקדיש מרצן ומשאניהן לנושאים מוציציפליים מובהקים כגון שיפור השירותים היום-יומיים, תכנון ובניה, חזות פני העיר, שירותי התברואה והנקיון, וראגה לאיכות החיים והסביבה.

גירסה ב': על הממשלה לשפות הרשויות המקומיות במלוא ההוצאות שהללו מוציאות על מימון שירותים ייעודיים (ממלכתיים) כגון: חינוך, אשפוז, סעד, בטחון (מקלטים, שמירה) ועוד. על השיפוי להיעשות ללא עיכובים.

סעיף 2

ד. מורן:
אני מתנגד להלוואות כריבית נמוכה. אני בעד קונסולידציה. יותר מכך:
אני בעד זה שתיערך בדיקה ברשויות המקומיות ושתהיה מחיכת חובות בהתאם למסקנות של ועדה שתקבע הממשלה. כי אחרת פירוש הדבר גרירת המסען הזה לטרוף ארוך. אני מציע אפוא לומר: על הממשלה לשקול אפשרות של מחיכת חלק מהחובות של הרשויות המקומיות, בלי להזכיר אפילו קונסולידציה.

מר רותם:
העיריות ומשרד הפנים מבקשים מן האוצר לא מלוות אלא אמצעים, כלומר מענק, לכיסוי החובות. הוועדה לא צריכה אפוא לראות במשרד הפנים כאילו הוא דורש מן האוצר מלוות, כשלמעשה הוא דורש מן האוצר מענקים.

י. ברזני:
ח'כ פרץ טאיר למעשה זה כי נראה לו שיש להמליץ למחוק את כל החובות שאותן יראה משרד הפנים לנכון למחוק.

הינד י. ארידור:

יש אפוא שתי הצעות: האחת - מעיף
2 כמוצע בהצעה שלפניכם; השנייה -
הצעת ח' כ קורן המדגישה את מחיקת חובות. הצעת מר דותם לכתוב מענק
או "משאבים" במקום "מלווה" אומרת למעשה אותו דבר.

י. חמיר:

אם נכתוב "מלווה" - אנחנו מתלששים
בכך למעשה את המאבק של הרשויות
המקומיות ומשרד הפנים לקבלת מענק.

הינד י. ארידור:

אני מבין אפוא שמתקבלת הצעת ח' כ
קורן. אני מבקש שתסמיכו אותי
לסכם את הנוסח הסופי.

י. חמיר:

רציתי רק להעיר ש"מחיקת חובות"
זהו ביטוי לא נאה, ומרחיע את
הציבור.

הינד י. ארידור:

אני מציע לומר: לתת מענק לסילוק
חובות, לאחד בדיקה ובמקרים
המתאימים, וזאת כדי להעמידן אחת ולתמיד על בסיס איתן.

מ. טובי:

אני מבין שהסעיף הזה מדבר על
מחיקת חובות לממשלה. אבל יש גם
חובות אחרים.

הינד י. ארידור:

זה כולל הכל. הוועדה איננה יכולה
לפנות בבקשה לשמיטת חובות לבנקים.
איננו מפרטים כאן. הממשלה תבדוק את הנושא.

א. גיבלבר:

אני מציע לא להתעלם גם מן המלה
"קונסולידציה". כיוון שלא את כל
החובות יחסלו, ולגבי היתר אני מציע בכל זאת לעשות קונסולידציה.

ד. סורן:

אני מתנגד. אנחנו רוצים ללחוץ
להבראת המצב. לשם כך אנו ממליצים
על מחיקת חובות. מה שיקרה למעשה הוא שיתנו קונסולידציה.

א. גיבלבר:

אבל אז יצא שמי שעושה גרעון גדול
יותר - יוצא נשכר. מה שאני מציע
זה חלק מהחובות למחוק, ולגבי חלקם לעשות קונסולידציה.

הינד י. ארידור:

אפשר להוסיף: "או קונסולידציה,
במקרים המתאימים".

מחליטים: לאשה מעיף 2 של ההפצת כדלקמן: על הממשלה לתת
לרשויות המקומיות מענק לסילוק חובות, או קונסולידציה,
לאחר בדיקה ובמקרים המתאימים, וזאת כדי להעמידן אחת
ולתמיד על בסיס איתן.

סעיף 3

יש לי ספק לגבי המלזם שיטת קריטריונים אחידה לגבי עיירות

א. גיבלבר:

פיתוח ולגבי עיר גדולה.

השיטה צריכה להיות אחידה, אבל איננו מפורטים איזו שיטה. ייתכנו

היור' י. ארידור:

גם קריטריונים לפי מצב כלכלי וכו'.

אני מציע שלא נסתפק בתביעה לשיטה אחידה, אלא נקבע גם איזו שיטה

ת. טובי:

אנחנו מעדיפים. ואני מציע לומר: שיטה אחידה המתבססת ביסודה על הכנסות האזרח.

אני חומך בהצעת ח' כ טובי. השיטה של מיסוי בעיירות עפ"י שטח המבנה מוליכה לעידוד שחיתות בעיר. כי כל ראש עיר רוצה שיהיו לו יותר שטחים בנריים, כדי שלקופת העיריה יהיה יותר כסף, ולכן הוא מעוניין לתת יותר אהודי בניה. צריך אפוא לבטל את השיטה של הכנסה לעיירות עפ"י הקריטריון של השטח, מה שמעודד עיירות למעשה למכור את שטחן תמורת כסף.

י. חמיר:

בבעיית המיסוי של הרשויות המקומיות אי-אפשר לפסוק על רגל אחת. כשמדברים

א. גיבלבר:

על שיטת מיסוי אחידה - הדבר עולה למנוע אפשרות של מתן הנהרות מטסים במקומות שאנו מעוניינים לעודד יישובם עפ"י עקרון פיזור האוכלוסיה.

יהיה זה מרחיק לכת לקבוע שכל המסים צריכים להיות מבוטטים אך

היור' י. ארידור:

ורק על ההכנסה. משום שקבלן גדול שגר למשל ברמת-גן אבל עובד בת"א - חישוב עפ"י הכנסתו יתן לאו דווקא את השיטה הפרוגרסיבית. אולי מוטב לומר: בהתחשב בסוגי הרשויות המקומיות, בהכנסת התושבים בהן, ובטרגי הנושאים.

כל הזמן חשבתי שצריך להשאיר לרשויות המקומיות מידה של אחדות

ג. אליעד:

גם בשטח המסים המקומיים. אבל בניקורי האחרון באירופה ראיתי אחת. שם ראיתי מקומות שאין בהם מטסים מקומיים כלל; הכל מנוהל ע"י הממשלה. הייתי מציע אפוא שנהיה זהירים מאד בניסוח, ואולי נאמר: אנחנו ממליצים לבדוק את כל המערכת הזאת, אולי ע"י ועדה שהממשלה תקבע לבדיקת כל מערכת המסים ברשויות המקומיות, בהתחשב בנתונים הללו.

אני מציע נוסח כזה: ועדת הפנים ממליצה להנהיג רפורמה במיסוי

י. חמיר:

המוניציפלי. לשם כך היא מציעה למשרד הפנים לכונן ועדה מיוחדת של מומחים לבדוק את הסוגיה ולהגיש מסקנותיה תוך שנת 1976.

אנחנו רואים שאפילו בעיר כמו ציריך אין יכולים לנהל את משק הכספים, מפני התופעה הגלתי-נורמלית שכל שיטת המיסוי המוניציפלי הגיעה לגבול המיצוי האפשרי, ורק השלטון המרכזי יכול להתערב. על אחת כמה וכמה במדינה כשלנו יש מקום לרפורמה

י. תמיר:

במסורת שזרשנו מן המנדט, אם ע"י חוספת של 2% למט-ערך-מוסף או דרך מס-הכנסה כהצעת ח"כ טובי, וכו'. אולי כדאי עוד להוסיף שכל זה - מאחר שוועדת הפנים מצאה שהשיטה הקיימת אינה עונה לצרכים.

היו"ר י. ארידור:

אני מסכים. הייתי מציע דק לכתוב שוועדת המומחים שאנחנו מציעים תקבע קריטריונים למיסוי. לכל עיריה יש עקרונות משלה, בתוך מגרת החוק, שלפיהם היא חפשיה לממן את עצמה. אני רוצה אפוא לאפשר לוועדת המומחים לקבוע: עיריה בסדר-גודל מסויים ממסנת את עצמה בצורה כזאת; עיריה בסדר-גודל אחר - בצורה אחרת. היום למעשה כל עיריה עושה מה שהיא רוצה.

ג. אליעד:

אם מדברים על רפורמה - ייתכן שייקבע בכלל העקרון של מס-הכנסה, ואז יבוטלו בכלל כל הקריטריונים.

א. גיבלבר:

אני מסכים להצעת היו"ר להוסיף את המלה "קריטריונים".

ח. טובי:

אני מציע לומר שוועדת הפנים מביעה את דעה שכל שיטת מיסוי צריכה להתבסס על גודל ההכנסה. אני אומר: צריכה להתבסס; לא רק.

היו"ר י. ארידור:

הקריטריון היחיד לא יכול להיות הכנסה. יש גם ענין של רווח.

א. גיבלבר:

אולי אפשר להוסיף את המלה "פרוגרסיביות"?

היו"ר י. ארידור:

זה לא עונה לבעיה. אם מדשים למשל לקבלן מסויים לבנות חמש קומות נוספות - צריך לקחת ממנו חוספת מס. וזה איננו קריטריון המבוטס על הכנסה, אלא על קבלת טובת-הנאה מן העיר.

א. גיבלבר:

אפשר לכתוב "קריטריונים שיש בהם התחשבות במצבו הכלכלי של האזרח".

היו"ר י. ארידור:

נאמר אפוא "להנהיג ריפורמה במיסוי הפונציפלי שתתבסס על קריטריונים שיקחו בחשבון את מצבו הכלכלי של משלם המסים".

י. תמיר:

אם ממליצים על הקמת ועדת מומחים - צריך להשאיר לה את קביעת הקריטריונים.

א. גיבלבר:

אני בכל זאת סבור שצריך להנחות את הוועדה להתחשב או להביא בחשבון את מצבו הכלכלי של האזרח.

מחליטים: לנסח סעיף 3 כדלקמן: "ועדת הפנים, לאחר שמצאה שהשיטה הקיימת של מיסוי מוניציפלי איננה עונה לצרכים, ממליצה להנהיג ריפורמה במיסוי המוניציפלי אשר תתבסס על קריטריונים, ובהם יש לקחת בחשבון את המצב הכלכלי של משלם המס. לשם כך מציעה ועדת הפנים לכונן ועדה מיוחדת של מומחים לבדוק את הסוגיה ולהגיש מסקנותיה תוך שנת 1976."

סעיף 4

י. תמיר: אני מציע לאחד את סעיף 4 עם סעיף 3, ולומר: "הוועדה ממליצה להעביר את גביית המסים המוניציפליים אל הממשלה, לשם ייעול וחיסכון".

י. ברזני:

בסעיף זה מציע ח"כ פרץ להוסיף: בתנאי שהממשלה תזרים את הכספים במועדם.

מחליטים: לאחד את סעיף 4 עם סעיף 3, ולקבוע אותו כסעיף 3(2), כדלקמן: "הוועדה ממליצה להעביר את גביית המסים המוניציפליים אל הממשלה, לשם ייעול וחיסכון; בתנאי שהממשלה תזרים את הכספים להגעים לרשויות המקומיות במועדם".

סעיף 5

י. קורן: בסעיף זה אני מציע להסתפק ברישא של הסעיף, ולסחוק את הפסקה האומרת שעל הממשלה לסבסד וכו'.

הינ'ר י. ארידור: אני תומך בהצעת ח"כ קורן. אם עושים ריפורמה אין עוד צורך לסבסד הלואות.

מחליטים: לאשר סעיף 5 כדלקמן: "במסגרת הריפורמה במיסוי ייאסר על רשויות מקומיות ללוות כספים ללא אישור מראש מאת משרד הפנים".

ת. טרני: האם ע"י הסעיף הזה איננו מצמצמים מאד את הסמכויות של הרשויות המקומיות?

הינ'ר י. ארידור: סעיף 5 הוא חלק מן הריפורמה שאנחנו מציעים. במסגרת הריפורמה הזאת לא יוכלו עוד הרשויות המקומיות ללוות כספים בלי אישור.

י. חמיר:
 ובפרט שחלק מן הרשויות המקומיות
 סבורות שאם הן מגדילות את החובות
 ומגדילות בזבז - הן עושות שירות לציבור. וכבר שמענו אתמול את ראש
 עיריית חיפה שאמר: תפקידי איננו להנהיג חסכון בחיפה. אני חושב שהסעיף
 כפי שאישרנו הוא חילטי.

סעיף 6

ד. קורן:
 אני מציע למחוק את הסעיף. אני
 מתנגד למיזוג אוצר השלטון המקומי
 ומפעל הפיס.

הינד י. ארידור:
 אני תומך בהצעת ח"כ קורן. גם ח"כ
 פרץ מציע למחוק את הסעיף. לא נקים
 בנק טוניציפלי. אם מנהיגים ריפורמה - הריפורמה חענה גם על זה.

מחליטים: למחוק סעיף 6 בהקעת ההמלצות.

סעיף 7

הינד י. ארידור:
 במקום "לקצץ" הייתי מציע לכתוב
 "לצמצם ולייעל".

מחליטים:
 לאשר סעיף 7 כדלקמן: הוועדה קובעת כי יש מקום
 לצמצם ולייעל סגנוני הרשויות המקומיות, מבלי
 לפגוע ברמת השירותים, וקוראת לרשויות לנקוט
 צעדים המתחייבים מקביעה זו. כן קוראת הוועדה
 לרשויות המקומיות להימנע מהוצאות-דאווה.

סעיף 8

י. ברזני:
 בסעיף זה טוען ח"כ פרץ, כראש
 רשות מקומית לשעבר, שהמרכז
 לאוטומוציה לא חסך עד כה אף עובד אחד ברשויות המקומיות, אלא רק
 הגדיל את ההוצאות.

י. חמיר:
 אינני חושב שח"כ פרץ צודק.
 האוטומוציה לא צמצמה את מספר
 העובדים מסיבות אחרות, של חישוניים סוציאליים וכו'. אין ספק שהאוטומוציה
 הרבה לייעול.

א. גיבלבר:
 יש רשויות שאינן מסוגלות להגיש
 חומר לאוטומוציה, וזה הגרוע -

ויוביח המחשב של משרד החינוך.

מחליטים: לאשר סעיף 8 כמוצע: הוועדה פונה אל הרשויות המקומיות לעשות שימוש בשירותי החברה לאוטומציה שליד מרכז השלטון המקומי. הצעד האמור עשוי לאפשר צמצום נוסף בכוח האדם, דבר שיביא לחסכון בהוצאות.

סעיף 9

הינר י. ארידור: אני מציע לאשר את הסעיף בשינוי נוסח: להתחיל במלים הסדורות על עשיית פעולות כלכליות.

י. ברנבי: ח"כ פרץ מציע להקים רשות לריכוז קניות, כל אחת במחוז שלה.

י. חמיר: למעשה כבר התחילו בזה. רכישת ציוד לכיבוי אש מרוכזת כבר היום ברשות אחת.

אני מציע לנסח את הסעיף כך: הוועדה פונה לרשויות המקומיות להתארגן על מנת לרכוש ציוד, מוצרים, אביזרי שירותים, לעשות ביטוחים וכו' בצורה אחידה או מרוכזת.

מחליטים: לאשר סעיף 9 כדלקמן: הוועדה פונה אל הרשויות המקומיות להתארגן על-מנת לרכוש ציוד, מוצרים, אביזרי שירותים, לעשות ביטוחים וכו', בצורה אחידה או מרוכזת.

הינר י. ארידור: לא הייתי שותף בדיונים על נושא זה אבל אני חייב לומר שוועדת המסנה בראשותו של ח"כ בארי ובהשתתפות ח"כ גיבלבר עשתה עבודה טובה. יחד עם זה עדיין נשארה הצעה התוספת בענין אילת. אני הייתי מציע להכניס את ענין אילת לרקע של ההמלצות.

א. גיבלבר: אולי כדאי שנחלים בכלל מענין אילת? זהו סקרה שהיה בעבר. מאז קרו דברים באילת גם במישורים אחרים, היה ענין תמנע וכו', והיום צריך לדבר על אילת רק בחיוב, ומתוך כוונת עזרה.

הינר י. ארידור: ומה גם שע'י הצמדת ההמלצות לענין אילת אנחנו רק גורעים מערכן הכללי של ההמלצות, שהוא עקרוני ולא צריך להיות ספציפי.

י. חמיר: מה שקרה באילת הוא הדבר החמור ביותר שיכול לקרות מבחינת ניהול משק מקומי. ובשעתו הופתעתי כשיו"ר מרכז השלטון המקומי יצא עלינו בהתקפה למה אנחנו תוקפים את ענין אילת. אנא חושב שאנחנו ממעיטים בערכה של הכנסת כגוף שבא לבקר.

אני מציע אפוא שנשלח מכתב לראש עיריית אילת - לא לפרסום, לא פומבי - שבו נביע מורת רוח חריפה ביותר ממה שקרה וכו', ונגיד שאנחנו עומדים על דרישתנו שסיקס מסקנות לעתיד.

ועדת הפנים ואיכות הסביבה
3.2.76

י. תמיר:

העתק המכתב אני מציע שנשלח לשר הפנים. זאת כדי שלא נימצא עוברים לסדר-היום על ענין חמור כזה.

א. גיבלבר:

אני מתנגד לכלול את ראש עיריית אילת בענין הזה. היה אז מקרה מיוחד, שפר כן בקושי הספיק להיכנס לעירייה ופרצה המלחמה והוא נקרא למילואים, ובאחת הפעמים כשבא לביקור הגיש לו הגזבר המנוח את הניירות לחתימה ואמר שאם לא יחתום מיד - לא יקבלו העובדים משכורת וכו'. עי"כ הפך מר פץ שלא באשמתו שותף לכל הפרשה הזאת. אני יודע בעליל שבזמנים נורמליים לא היה הדבר הזה קורה למר כן, ואין חשש שמקרה כזה יקרה שנית. אם שולחים אפוא מכתב - אני מבקש שיהיה ברור שאין מאשימים את מר כן אישית.

הי"ר י. ארידור:

אני מציע להוסיף במסקנות סעיף האמר שהוועדה מציינת בצער תופעות של רשלנות כספית, וחוסר פיקוח וביקורת מתאימים על ההוצאות ברשויות מקומיות מסוימות, וקוראת להגביר את הפיקוח הכספי המרכזי והמקומי על אופן הוצאת הכספים ברשויות המקומיות. מה שנוגע למכתב - אין שום כוונה לדמוז בו על האשמה אישית נגד מר כן, ובפרט שזה לא מכתב לפרסום.

י. תמיר:

אני מקבל את הצעת הי"ר רק משום שאני חזה להימנע מלהגיש הצעה-מיעוט בענין אילת.

מחליטים:

להוסיף סעיף בהמלצות: הוועדה מציינת בצער תופעות של רשלנות כספית וחוסר פיקוח וביקורת מתאימים על ההוצאות ברשויות מקומיות מסוימות, וקוראת להגביר את הפיקוח הכספי המרכזי והמקומי על אופן הוצאת הכספים ברשויות המקומיות.

הי"ר י. ארידור:

יש עוד הצעה, של ח"כ פרץ, שאני מתנגד לה. הוא מציע לכתוב שצירוד תברואי וכל צירוד ממוכן שהרשות זקוקה לו - ישוחרר ממסים. לדעתי זהו פתח לשחיתות. כי כבר היו מקרים של קניית צירוד תברואי ללא מסים, ומכירתו לאחר מכן, בתוספת סכומהמסיים.

ג. אליעד:

גם אני מתנגד לשחרור ממסים. כל הנחה צריכה להיות באמצעות קבלת

כספים מן השלטון המרכזי.

ח. טרבי:

אני מציע להתייחס במסקנות במפורש לרשויות המקומיות הערביות ולמצבן הכספי המופלה לרעה, ואני מציע להוסיף סעיף האומר: הוועדה מביעה את ועתה שמשדר הפנים ישלם את המענקים לרשויות המקומיות הערביות על בסיס של שוויון, ויפעל להבטיח צמצום הפער הקיים בשירותים המוניציפליים ביצן לבין יתר הרשויות המקומיות בארץ.

היו"ר י. ארידור:

אני מתנגד, כשם שהתנגדתי בכלל להיכנס לפרטים במסקנות. יש לי מה לומר למשל גם על עיירות הפיתוח או על שכונות מסוימות בערים. אבל אני סבור שע"י כניסה לפרטים אנחנו פורידים מעוכו של הדבר שאנו מציעים. אנחנו מציעים כאן ריפורמה, ואינני מציע לפרט.

א. גיבלבר:

נדמה לי שיש מסקנות מיוחדות של הוועדה בעניין הרשויות המקומיות הערביות. עובדה שיש פיגור רב ברשויות הערביות בפיתוח השירותים הציבוריים כמו כבישים וכו', משום שזוהי אנכלוסיה שהחחילה להתארגן לשלטון מוניציפלי מאוחר יותר.

ח. טובי:

משום שיש קיפוח.

א. גיבלבר:

על כך יש ויכוח. עכ"פ, הדבר הזה ראוי לציון, ולכן אני מתלבט. אני מציע אפוא לאפשר שהות לשקול את ההצעה.

היו"ר י. ארידור:

אם כך - אתה צריך להוסיף גם סעיף בדבר ערי פיתוח וכו'. ובפרט שגם אם נזכיר כאן מקומות ספציפיים לא ניכנס לפירוט אלא רק נאמר: טוב לעזור לשכונות עוני, טוב לעזור לערי פיתוח, טוב לעזור לרשויות הערביות, ובכך לא אמרנו למעשה כלום. ע"י תוספת כזאת רק נוריד מערכן של המסקנות. הרי איננו שוללים את עצם עמדתו של ח"כ מיסודה.

ח. טובי:

אינני מדבר על מכלול הבעיות של הרשויות המקומיות הערביות בשטח הפיתוח וכו', אלא הצעתי נוגעת רק לצד הכספי.

י. חסיד:

הצעתו של ח"כ טובי לא נראית לי רלבנטית למסקנות שלפנינו. אם יש מקום לציון הדבר - צריך לאזכר את הסעיף הרלבנטי במסקנות שהנחנו לפני חודשים אחדים על שולחן הכנסת. אני כשלעצמי נוטה בעניין זה לקבל את דעת היו"ר.

נ. אליעזר:

כאן מדברים על בעיות של מימון כללי, לא על מצבן של רשויות מקומיות, היכן יש יותר והיכן יש פחות. גם לי נראה אפוא שאין מקום לפרט.

ח. טובי:

אני משוכנע שאני צודק, אבל אני מתחשב בדעת החברים, ולא אעמוד על הצעתי.